Cykl seminariów Research at LINC: najnowsze badania o ochronie danych, edukacji i wyzwaniach sztucznej inteligencji

Posted on 2026-06-30

W kwietniu, maju i czerwcu odbyła się seria seminariów Research at LINC (R@L), podczas których zaprezentowano najnowsze badania dotyczące ochrony danych osobowych, sztucznej inteligencji, edukacji oraz nowych wyzwań regulacyjnych. Spotkania zgromadziły ekspertów z europejskich ośrodków naukowych, a każde z nich było transmitowane online, umożliwiając udział szerokiemu gronu zainteresowanych.

Cykl seminariów Research at LINC: najnowsze badania o ochronie danych, edukacji i wyzwaniach sztucznej inteligencji

AI, dane w przestrzeni latentnej i identyfikowalność użytkowników – seminarium 10 kwietnia

Pierwsze z wydarzeń, które odbyło się 10 kwietnia, poświęcone było pracy Paula Bouchauda i Pedro Ramaciottiego pt. *„Dane osobowe i wrażliwe w przestrzeni latentnej: systemy rekomendacyjne i duże modele językowe”*. Badacze przedstawili wyniki dwóch projektów analizujących, czy w erze systemów AI na dużą skalę możliwe jest skuteczne egzekwowanie zasad ochrony danych.

Prelegenci wykazali m.in., że:

- system rekomendacji platformy X (d. Twitter) nieintencjonalnie odtwarza polityczne profile użytkowników na podstawie danych behawioralnych,
- duże modele językowe przechowują informacje o osobach w strukturach geometrycznych swoich wag, co umożliwia ich identyfikację poprzez opis, cechy lub rekonstrukcję tożsamości.

Wyniki te podważają tezę, że probabilistyczny charakter modeli uniemożliwia uznanie ich za przetwarzające dane osobowe. Dyskusja skupiła się na konsekwencjach dla stosowania RODO, zwłaszcza w zakresie jednoznacznej identyfikacji, łączenia danych i wnioskowania o cechach.

Podstawy prawne przetwarzania danych w szkołach – seminarium 26 maja

Kolejne spotkanie, 26 maja, poprowadził Øystein Flø Baste z Uniwersytetu w Oslo, prezentując wyniki badań porównawczych dotyczących podstaw prawnych przetwarzania danych osobowych w edukacji w krajach nordyckich._Analiza objęła Norwegię, Szwecję, Finlandię i Danię, a jej celem było ustalenie, w jaki sposób ustawodawcy realizują wymóg z art. 6 ust. 3 RODO dotyczący zapewnienia jasnej podstawy prawnej w ustawodawstwie krajowym.

Wnioski wskazują na:

- dużą różnorodność podejść legislacyjnych,
- istotne różnice w zakresie precyzyjności regulacji,
- potrzebę doprecyzowania roli ustaw oświatowych w wyznaczaniu granic przetwarzania danych uczniów.
  Prelegent zwrócił uwagę, że praktyka organów nadzorczych oraz orzecznictwo sądów odgrywają coraz większą rolę w interpretacji tych przepisów.

Cykl seminariów Research at LINC: najnowsze badania o ochronie danych, edukacji i wyzwaniach sztucznej inteligencji

Prawo do wyjaśnienia decyzji algorytmicznych w edukacji – seminarium 5 czerwca

5 czerwca odbyło się seminarium prowadzone przez prof. Małgorzatę Cyndecką z Uniwersytetu w Bergen, poświęcone kontrowersjom wokół tzw. *prawa do wyjaśnienia* decyzji podejmowanych przez systemy algorytmiczne w świetle RODO.

Prelegentka omówiła:

- ograniczenia wynikające z literalnej interpretacji art. 15 i 22 RODO,
- problem „nauczyciela w pętli", który może formalnie wyłączać stosowanie art. 22,
- ryzyko wdrażania narzędzi AI w szkołach bez zapewnienia odpowiedniej przejrzystości.

Wskazała również, że niektóre zastosowania AI w edukacji mogą mimo wszystko podlegać art. 22 ust. 1 RODO, co wymaga dalszej analizy i doprecyzowania w praktyce.

Sharenting jako globalne wyzwanie – seminarium 12

czerwca

Ostatnie z omawianych wydarzeń, 12 czerwca, poprowadziła Karianne Paulsen, która zaprezentowała analizę nowej norweskiej ustawy o dzieciach i rodzicach (Children Act 2025) w kontekście zjawiska *sharentingu*, czyli nadmiernego udostępniania danych dzieci przez rodziców.

W trakcie prezentacji omówiono:

- ryzyka związane z publikowaniem danych dzieci w internecie,
- porównania z rozwiązaniami przyjętymi we Francji,
- zmiany, jakie wprowadzi nowa ustawa po jej wejściu w życie,
- możliwe kierunki regulacji zjawiska sharentingu w przyszłości.
  Prelegentka podkreśliła, że problem ma charakter globalny, a państwa coraz częściej dostrzegają konieczność ochrony prywatności dzieci przed nadmierną ekspozycją cyfrową.

Podsumowanie

Cykl seminariów Research at LINC potwierdził, że ochrona danych osobowych w kontekście nowych technologii, edukacji i życia rodzinnego pozostaje jednym z najważniejszych wyzwań współczesności. Prezentowane badania dostarczyły cennych wniosków dla organów nadzorczych, ustawodawców oraz praktyków zajmujących się ochroną danych.